

ఉల్కిపడి లేచాడు రాంబాబు.

వంటింట్లోంచి అమ్మ కవ్వంతో చల్లచేస్తున్న చప్పడు వినబడుతోంది.

రాంబాబుకి తనెందుకు లేచాడో గుర్తొచ్చింది. చేతులవంక చూచుకున్నాడు.

ఎండిపోయిన గోరింటాకు చేతులకీ, తను అప్పటివరకూ పడుకుని వున్న పక్కమీదా!

గబగబా వంటింట్లోకి వడిచాడు. అమ్మ చల్ల చెయ్యడం ఆపకుండానే "అప్పడే లేచావేం! ఇంకాసేపు పడుకోనాన్నా" అంది.

'పడుకోను' అన్నట్టు తల అడ్డంగా ఊపాడు రాంబాబు.

తల ఊపుతూనే అమ్మ దగ్గరకెళ్ళి అమ్మని వెనక నుంచి కావలించుకున్నాడు.

శకుంతలమ్మ చల్లచెయ్యడం ఆపి కొడుకుని ముందుకు తీసుకుని తల నిమిరి, జాబ్బు సవరించి, చేతులు చూసి, "తొందరగా చేతులు కడుక్కుని రా! ఎట్టా పండాయో చూద్దాం!" అంది.

రాంబాబు కాసేపు తల్లి దగ్గర మారాంచేసి గబగబా నాకిట్లోకొచ్చాడు. తెల్లగా తెల్లారినట్టుగా వెన్నెల. వాకి

చేతులుంచాడు.

శకుంతలమ్మ కొడుకు చేతులు చూసి "అబ్బ! ఎంత బాగా పండాయో! ఈసారి అందరికన్నా నీ చేతులే బాగా పండివుంటాయిలే" అని కొడుకు అరిచేతుల్ని దగ్గరకు తీసుకుని ముద్దు పెట్టుకుంది. కొడుకు కళ్ళలోకి చూస్తూ "వెళ్ళి మొఖం కడిగేసుకుని రా. పులిహార తిందువు గాని" అంది.

"ఊ...!" అన్నాడు గారంగా రాంబాబు.

"ఊ ఏంటీ? సికిష్టమని గోంగూర పచ్చడికూడా చేశా. పెరుగేసుకుని పులిహార తిందుగాని. మళ్ళీ మీ జతగాళ్ళంతా వచ్చేస్తారు" అంది తల్లి.

రాంబాబుకి వెంటనే జ్ఞానోదయమయింది.

రాత్రి తను తన జతగాళ్ళలో అన్న మాటలు

దూరంగా ఏదో కేక వినపడ్డట్టుయి, వెపులు రిక్కించి విన్నాడు. అతని గుండెల్లో గుబులయ్యింది. 'తన కన్నా ముందే ఏ కిట్టిగాడో లేచి 'పిచ్చిపిచ్చి పిల్లంగోర్' అంటున్నాడు అని. కాని మళ్ళీ ఏ కేకా వినబడలేదు.

మొఖం కడిగేసుకున్నాడు. చొక్కాకే తుడిచేసుకున్నాడు. వాళ్ళమ్మ ఎన్నిసార్లు తుండుతో తుడుచుకోమన్నా రాంబాబుకి చొక్కాతో తుడుచుకోవడంలోని ఆనందం తుండుతో తుడుచుకుంటే కనబడడంలా. తుండుతో తుడుచుకోవాలి అంటే ముందు తుండెక్కడుందో చూడాలి. దాన్ని దులపాలి. దానితో తుడుచుకుని, దాన్ని మళ్ళీ ఎక్కడో పడెయ్యాలి. ఇదంతా ఎందుకొచ్చిన గోల... చొక్కాని కాస్త లేపితే అన్ని సనులు చకచకా అయిపోతాయ్... అందుకే చేతుల్ని లాగూకీ, మొఖాన్ని చొక్కాకి తుడుచుకుని రాంబాబు వంటింట్లోకెళ్ళాడు.

"అమ్మా తొందరగా పెట్టవే. కొంచెంపంటే కొంచెం..." అన్నాడు గబగబా.

కొడుకంత తొందరెందుకు పడ్తున్నాడో తెల్పు. నవ్వుకుంటూ పులిహార గోంగూర పచ్చడితో కొంచెం ఒక వళెంలోవేసి కలిపి ముద్దులు రాంబాబు నోట్లో పెట్టింది. రాంబాబు ముద్దుముద్దుకీ నీళ్ళు తాగుతూ... ఇలా నీళ్ళుతాగకూడదని తల్లి చెప్పినా 'తొందర పనులు న్నప్పుడు' రాంబాబు యిలానే చేస్తాడు. ముద్దు నోట్లో పడగానే నీళ్ళు తాగితే అన్నమంతా నమలక్కర్లా! మింగే యొచ్చు.

త్వరత్వరగా తిండికార్యకమం ముగించబోయాడు.

"అరె! పెరుగుతో కూడా రెండు ముద్దులు తినునాన్నా" అని శకుంతలమ్మ కొడుకుని పట్టుకుని కూర్చోబెట్టి, వేరే తీసిపెట్టిన మీగడపెరుగుతీసి కలిపి కొడుక్కి పెట్టింది.

రాంబాబు యింకో ముద్దు వుందనగానే లేచి పరుగు తీసేవాడి వరసలోకొచ్చేశాడు. శకుంతలమ్మ కూడా లేచి వాడితోపాటే వాడిచొక్కా పుచ్చుకుని ఆపి ఆ చివరి ముద్దు వాడినోట్లో పెట్టి, గ్లాసు నీళ్ళిచ్చి, వాడి మూతి తుడిచింది. మొకమూ చేతులూ కడుక్కున్నప్పుడు లాగూకీ చొక్కాకీ తుడవకూడదని కొడుక్కి చాలా సార్లే చెప్తుంది శకుంతలమ్మ. కాని తన చేతుల్ని చీరకే తుడుచుకోవడం ఎప్పుడూ మర్చిపోలేదు.

రాంబాబు దూసుకుని వీధిలోకి పోయాడు. పోతూనే "పిచ్చి పిచ్చి పిల్లంగోర్. తెల్లారేంది లేవండోయ్" అని కేక వేశాడు. అప్పుడుగాని మనసు కుదుటపడలే. ఇతను రెండు కేకలేసేసరికే రెండిళ్ళవలెనుంచి చిట్టిగా దొచ్చాడు. ఇద్దరూ కలిసి రెండు కేకలేసేసరికి మూడిళ్ళ వలెనుంచి కిట్టిగాడూ, చంటిగాడు... అలాఅలా ఆ వీధి పిల్లలంతా మొత్తం పోగయ్యారు. అందరూ కలిసి వీధిలో రెండు మూడు సార్లు అలూ ఇలూ తిరిగారు. తర్వాత ప్రక్క వీధికెళ్ళి అక్కడివారి కలుపుకున్నారు. అంతా కల్చి పాతికమంది దాకా పోగయ్యారు. ఎవరి చేతులు బాగా పండినయ్యో, ఎవరెవరు ఏమేమి తిన్నారో, రాత్రి ఏమేమి ఆటలాడ్తూ వాళ్ళమ్మ పిలుపులకో, నాన్న తిట్లకో జడిసి, మధ్య వెళ్ళిపోయారో మాట్లాడు

పిచ్చిపిచ్చి పిల్లంగోర్ అక్కడేని కుటుంబం

అంతా దొడ్డంలానే గాక, సిర్రెంగాడిల్లా, సూరీడిల్లా, అనసూయిల్లా, రమా సుజాతల యిళ్ళదాకా అన్ని యిళ్ళూ శుభ్రంగా కన్నడుతున్నాయి.

దొడ్లో తొట్టె దగ్గరున్న బీరచెట్టు పువ్వులు పూసింది. ఆ వెన్నెల్లో బీరపువ్వులు ఎంతందంగానో వున్నాయి. కాస్త దూరంగా సారచెట్టు నేలమీద చాలా సేపు పాకి గొడ్లపాకమీదికెక్కింది. పాక మీదనుంచి సార పువ్వులు తెల్లగా, వెన్నెల్లో.

'పుట్టి బుద్ధెరిగినాక ఈ బాబు ఎప్పుడన్నా యింత పొద్దున్నే లేచాడా?' అన్నట్టు మరీ తెల్లబోయి ఆళ్ళ ర్యంగా చూస్తున్నాయి సారపువ్వులు.

రాంబాబు అన్నీ ఓసారి చూసి గబగబా దొడ్లో వున్న తొట్టె దగ్గరకెళ్ళి తొట్టె పున్న చెంబుతో నీళ్ళు తీసుకుని రెండు చేతులూ శుభ్రంగా కడుక్కున్నాడు. వెంటనే చేతులు చొక్కాకీ లాగూకీ తుడుచుకుని ఆ వెన్నెట్లోనే అరచేతుల్ని చూసుకున్నాడు.

గోరింటాకుతో ఎర్రగా పండివున్నాయి ఆ చిన్నారి చేతులు.

బీరపూలు తలలాడించాయి చిరుగాలికి. గబగబా పరిగెత్తికెళ్ళి అమ్మ మొఖానికి దగ్గరగా

జ్ఞాపకముచ్చాయి. 'అందరికన్నా ముందు నేనే లేచి పులిహార కూడ తినేసి, 'పిచ్చిపిచ్చి పిల్లంగోర్' అంటూ మన వీధిలో పిల్లలందరినీ నేనే లేపుతాను' అన్నాడు రాంబాబు.

ఇవ్వాళ 'తెల్లారగట్టు తద్ది'. పిల్లలంతా దీన్ని 'పిచ్చిపిచ్చి పిల్లంగోర్ పండగ' అంటారు. తెల్లారకట్టే లేచి పులిహార తిని వెన్నెల్లో పడి వీధివీధి తిరుగుతూ 'పిచ్చి పిచ్చి పిల్లంగోర్—తెల్లారంది లేవండోయ్' అని అరుస్తూ పిల్లలందరినీ పోగేసుకుని వెన్నెల పోకుండానే రకరకాల ఆటలాడతారు. రావిచెట్లకి, గంగరావిచెట్లకి వేసిన పెద్ద పెద్ద 'ఉయ్యాల' లూగుతూ చాలా సందడిగా, సంతోషంగా గడుపుతారు పిల్లలు. ఒకరిమీద ఒకరు పోటీలు పడి పెద్దలుకూడా ఉయ్యాలలూగుతారు. ప్రతి వీధిలోనూ రెండు మూడు పెద్ద ఉయ్యాలలుంటాయి. ఆ రోజంతా ఆడ పిల్లలు ఆ ఉయ్యాలలూగుతూనే గడిపేస్తారు.

రాంబాబుకి గుర్తొచ్చింది, తన వీధిలో అందరి కన్నా ముందులేచి తనే అందర్ని లేపుతానన్న సంగతి.

పరుగుపరుగున మళ్ళీ దొడ్లోకెళ్ళాడు. గబగబా 'కచ్చిక' తీసుకుని పళ్ళు తోముకోడం మొదలెట్టాడు.

కుంటూ... వెన్నెల్లో తడుస్తూ... ఇప్పుడు ఏం ఆదాలనే చర్చలోకొచ్చారు.

'కుందుకుట్టాల' అన్నాడు చిట్టిగాడు. వాడు బాగా కుందుకుట్టాల ఆడతాడు.

చంటిగాడు 'ఆకాల' అన్నాడు. ఏ ఆకుతెమ్మన్నా చిటికెలో తేగల ప్రావీణ్యం వాడు సంపాదించాడు.

కాసేపు అదీ ఇదీ తర్జన భర్జనలయ్యాక, ముందు వెన్నెల పోకుండా 'వెన్నెల నీడ' ఆడడానికి ఎక్కువ మంది మొగ్గారు.

వెన్నెలనీడ ఆడుతూ ఆడుతూ 'దొంగలు' మొదలెట్టారు.

కిట్టిగాడు దొంగయ్యాడు.

రాంబాబు, చిట్టిగాడూ, చంటిగాడూ, సత్తెంగాడూ, సూరీడూ అందరూ కోదండరామయ్యగారి గొడ్డ చావిట్లో దూరారు. చావడి బైట పట్టనగల్గి వెన్నెల కాస్తోంది. మూడు వైపులా తాలూకుల్లో దడికట్టి పుండడంవల్ల లోపల గాఢాంధకారంగా వుంది.

వీళ్ళు చావిట్లోకెళ్తూనే గొడ్డమేతకోసమున్న 'గాడి'లో కెళ్ళారు. కావి ఎవరికి వారికి ఎందుకో ఎన్నడూ లేనిది భయమేసింది. లేచి చావిట్లో పరుగులుతీసి ఎలిసి ఎక్క బోయి మరీ భయమనించి బైటపున్న పెద్దపురి చాలున నిలబడ్డారు. పెద్దపెద్ద రాళ్ళమీద బండిచక్రం వేసి దానిమీద కట్టారు పురిని, ఎలకల బారినుంచి కాపాడ్డానికి.

కిట్టిగాడున్నట్టు కేక లివ్వున్నాయ్. వాడెటొచ్చి పట్టేనుకుంటాడోనని వీళ్ళు పురిచుట్టూ తిరుగుతుంటే వీళ్ళముందో వెనకో ఎవరో తిరుగుతున్నట్టుగా అనించి బాగా బెదిరిపోయారు పిల్లలంతా.

రాంబాబూ, చిట్టిగాడూ కళ్ళు చిన్నవిచేసి తలలెగరేసి ఎమిటన్నట్టుగా నకర్చొకరు ప్రశ్నించుకున్నారు.

అప్పుడు రాంబాబు చెప్పాడు అయిడియా. అంతా కళ్ళలోనూ, చేతుల్లోనే. చిట్టిగాడూ మరో ముగ్గురు వెనక్కి తిరిగి పురిచుట్టూ తిరుగుతారు. రాంబాబు మరో నల్లరూముందునుంచి పురిచుట్టూ తిరుగుతారు.

తిరిగారు.

ఆశ్చర్యంగానూ, భయంగానూ వుంది.

ఖంగారుగా నకతను పురికిందకి దూరిపోయాడు.

పిల్లలంతా వక్కపారిగా 'దొంగ' 'దొంగ' అని అరవడం మొదలెట్టారు.

'పిల్లల్లో దొంగ' కాదనీ, 'అటదొంగ' అనలేకాదనీ, నిజమైన దొంగని, పిల్లలు పట్టుకున్నారనీ పెద్దలకు తెలిసే సరికి తెల్లగా తెల్లారిపోయింది.

*** ** **

కోదండయ్యగారిది చాలా పెద్ద దొడ్డి. ఊరు సగం అక్కడే వుంది.

'దొంగ'ని బండి చక్రానికి కట్టేశారు.

గోవిందయ్యగారొచ్చాడు.

పట్టాభిరామయ్య రానేవచ్చాడు.

నల్లాడు మొదలునుంచి అక్కడే వున్నాడు.

తాలూకు దడి అడ్డంగా ఆడవాళ్ళకూడా చాలా మంది వచ్చేసివున్నారు.

Babu

ఇప్పుడు సూర్యనారాయణగారు కూడా వచ్చేశాడు. వస్తూనే అక్కడున్న అందర్నీ, వాతావరణాన్ని, దడవ తలగా వున్న ఆడవాళ్ళనీ... వారి గుసగుసల్ని పట్టి వాళ్ళంతా అక్కడున్నారని... కోదండయ్యగారి దొడ్డినీ, గొడ్ల చాచినీ, కట్టు గొయ్యలకి కట్టేసివున్న గొడ్లనీ చూశాడు.

“ఏం బావా! కొత్త గిత్తలు కన్నడున్నాయ్” అన్నాడు.

“నిన్న సందేశ మా బామ్మర్ని శికినాల నుంచి తోలుకొచ్చాడు బావా! నీక్కబురంపితే నువ్వు లేవు. పాల మెచ్చానన్నారు. ఇదిగో ఇనాళ యిదీ వరస...” అన్నాడు కోదండయ్యగారు.

సూర్యనారాయణ మంచి ‘హుండా’ అయిన మనిషి. అందుకే అక్కడున్న యావనమందినీ, బండిక్కట్టవున్న మనిషినీ, దడవతలున్న ‘ఆడంగుల్ని’ అందర్నీ విస్మరించి గిత్తలదగ్గరకెళ్ళాడు.

ఒక గిత్త పీఠమీద ఒక దెబ్బ వేశాడు. ఆ దెబ్బ మోతకీ అక్కడున్నవాళ్ళంతా అదిరి పడ్డారు. గిత్త సరేసరి. అది గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగిసూర్యనారాయణ్ణి కూడా పరామర్శించబోయింది. అప్పటికేదానికందనంత యినతలకొచ్చి “భేష్. మంచి ఫలాకీ జోడులే. బాగుంది” అన్నాడు.

అప్పుడు మళ్ళీ అందరివంకా చూశాడు. ఆయనకి వెండితీగల మీసకట్టు పెద్దదే వుంది. అది అంత పెద్దగా వుందికాబట్టే, మీసాన్ని ఓసారి సవరించుకుని—

“ఊ...” అన్నాడు.

రెండు గంటలపాటు అవతలవాళ్ళు చెప్పగా చెప్పగా వినివిని అలిసిపోయినట్లున్న “ఊ” అది.

“ఊ...” అంటూనే అందర్నీ వదిలి, బండిదగ్గరగా వెళ్ళా “నీ పేరేంటా అబ్బాయ్” అన్నాడు.

ఆ అబ్బాయ్ పేరు చెప్పే టైంకూడా యివ్వు కుండానే—

“నీ ఊరు?” అన్నాడు.

దానికి జవాబిచ్చే వ్యవధినివ్వకుండానే పిల్లల్నిద్దేశించి “మీరంతా ఎందుకురా యిక్కడ? పిల్లంగోర్ పండు గాయే! పోయాడుకోండి! ఎందుకిక్కడ?” అని కసురు కుని—

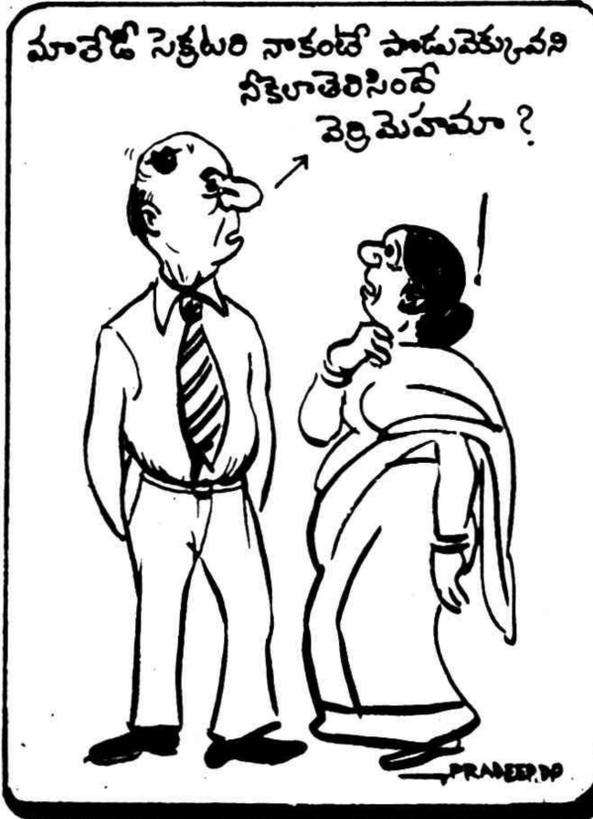
“అడిగిందానికి జవాబు చెప్పవేరా?” అన్నాడు. అంటూనే ఎందుకోవంగుతున్నట్టు వంగుని చెప్ప తీసు కుని అతనిమీద పడి చెదామడా చేశాడన వాలుగు సార్లు ఆ దవదా ఈ దవదా పగిలిపోయేట్టు కొట్టాడు.

దడవతల ఆడవాళ్ళు తలలన్నీ దడిమీదగాపెట్టి చిక్క చచ్చిపోయి చూస్తున్నారు.

పిల్లలంతా ఊపిరందనంతగా భయపడిపోయారు. దొడ్లనే ఉన్న వేపచెట్టుమీదున్న పక్షులు ఒక్కసారిగా రెక్కలు కొట్టుకుంటూ రకరకాల కూతలతో ఎగిరి పోయాయి. చావిట్లో పశువులన్నీ వెనక్కితిరిగి ఆళ్ళ దృశ్యంగా చూస్తున్నాయ్.

“చెప్ప” అని ఓ భయంకరమైన రంకె వేశాడు సూర్యనారాయణ.

అప్పటివరకూ అక్కడక్కడ నుంచుని ఉన్న పెద్ద మనుషులంతా సూర్యనారాయణదగ్గరకొచ్చి మట్టూ

నుంచున్నారు.

సూర్యనారాయణ అతనివైపు కోపంగా చూడడం చాలించి, నెమ్మదిగా చూస్తూ “చెప్ప. నీ పేరేంట?” అన్నాడు.

“నా పేరు సత్యం. మాది...” అని అనుమానంగా అగిపోయాడు సత్యం.

“మా ఊరే” అంటూ అంతమంది మధ్యలోకి వచ్చేసింది సత్యవతమ్మ.

అప్పుడు ఆ ఊరి వారందరిమీద ఆకాశమే విరిగి పడింది.

ఆ ఊరి చరిత్రలో దడో, తలుపో, గోడో అడ్డం లేకుండా ఒక ‘ఆడది’ మగాడిముందు పడడం అనేది లేదు. ఇక్కడ ఒక మగాడుగాడు. ఊరి ‘మొవాసు’ లంతా వున్నారు. సైగా ఒక దొంగని వెనకేసుకుని...

అందరికీ అర్థమైంది. అతను మామూలు దొంగ కాదు. అతనొచ్చింది మామూలు దొంగతనం కోసం కాదు.

“ఆ ఊరి పరువు ప్రతిష్టల్ని దోచెయ్యడానికి.”

“ఆ ఊరి మానాభిమానాలు మంటగలపడానికి.”

“ఆ ఊరి ఆడవాళ్ళందరికీ మాయని మచ్చ తేడానికి.”

ముందు తేరుకున్న సూర్యనారాయణ “మంగలి కోటప్పని వెంటనే తీసుకురండి. ఇక్కడున్నట్టురావాలి” అన్నాడు.

నల్లాడు వెంటనే బైల్లెరాడు.

“వాడు చేతులూపుకుంటూ వస్తాడేమో! వాడి పెట్టి తెచ్చుకోమను.”

సూర్యనారాయణ సత్యంవంక తిరిగాడు. సత్యం ఏదో చెప్పబోతున్నాడు. ఏం చెప్తాడో విందామని ఊరంతా సద్దుమణిగింది. సూర్యనారాయణ తలకొస్త పైకిలేసాడు. చెయ్యి సత్యం మొఖంవేపుకి లేపి చూపుడు వేలుతో బెదిరిస్తూ, “మాట్లాడమూక” అన్నాడు.

అతను మళ్ళీ ఏదో అనబోతే...

“బతికుండాలనుంటే చచ్చినట్టు పదుండు” అన్నాడు.

అతనికి బతికుండాలని లేదేమో. అవును చచ్చినట్టు పడి బతికుండాలని లేదు. “ఇది ఊరా? నల్లకాదా? అన్నాడు. “నేను చెప్పేది వినండి” అని కూడా అన్నాడు.

“సరే సరే. చెప్పనివ్వండి బావగారూ. ఏం చెప్తాడో అదీ విందాం” అన్నాడు పట్టాభిరామయ్య.

సత్యం చెప్పడం మొదలెట్టాడు.

సత్యమూ సత్యవతి చిన్న తనమంతా కలిసి ఆట పాటల్లో గడిపారు. కాస్త ఎదిగాక కల్చి బడికి వెళ్ళారు. వస్తూనే కల్చికూర్చుని చదువుకున్నారు. క్లాసు వున్న కాలా తర్వాత తర్వాత చందమామలూ, బాల మిత్రలూ. కల్చే లెక్కల్లో కుస్తీలు పట్టారు. కరివేపాకు తేవడం నుంచి కారానిక్కాపలావరకూ కల్చే చేసేవాళ్ళు. ఇంకాస్త పెరిగాక కల్చి కలలుకన్నారు.

కాని— కలలన్నీ కల్లలయ్యాయి. ఈ ఊరతనో బల వంతంగా పెళ్ళి జరిపించాడు సత్యవతి తండ్రి.

సత్యానికి మనసు దేనిమీదానిలవక, ఏ పనిచెయ్యలేక, ఊళ్ళుబట్టిపోయాడు.

ఎక్కడో ఎవరో కనబడి చెప్పారు. “నీకు తెలుసా? మీ సత్యవతి భర్త పోయాడు” అని.

ఆమెని ఓదార్చాలని అప్పటికప్పుడు బైల్లెరి వచ్చాడు సత్యం. వచ్చాక చూసి, మాట్లాడాక సత్యాని కన్పించింది—ఇంతకు ముందు సత్యవతికి తన అవసరం వున్నా లేక పోయినా యిప్పుడు తప్పక తన అందకావాలి. తామిద్దరూ కల్చి బతకాలి.

ఇంతవరకూ చెప్పి సత్యం అన్నాడు.

“మీ కెవరికీ కష్టం కలకుండా నే నీమెని మీ ముందే పెళ్ళి చేసుకుని తీసికెళ్తాను.”

ఆ బండికి కట్టెవెయ్యబడివున్న వాడు మామూలు దొంగ కాదని అంతకు ముందే తెలిసినా యిప్పుడు అతను తమలాంటి మామూలు మనిషికూడా కాదని, ఈ ఊరికే గాక మొత్తం మానవ సమాజానికే చీడపురుగని అభిప్రాయపడ్డారు అక్కడున్న పెద్దలు.

గోవిందయ్య తల్లా మెరుపుమెరిసింది. “అయితే, నీ పేరేంటో...” అన్నాడు.

ఎవరో “సత్యం” అని అందిచ్చారు.

“అదేలే—అయితే సత్యమూ నువ్వు ఈ అమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకుంటానంటున్నావు. మరి గేదెల దొడ్డోనూ, పురికిందా ఎందుకు తారట్లాడతన్నావూ?” అన్నాడు.

ఊరందరూ ఎంత అద్భుతమైన పాయింట్లు మర్చి పోయామోగదా అని చాలా విచారపడ్డారు.

సత్యం అన్నాడు “అది నిజంగా పొరపాటే. కాని ఏం చేయ్యను. సత్యవతి ఎవరన్నా చూస్తారని బాగా భయ పడింది. భయపడక్కర్లేదన్నా వినలా. తెల్లారేవరకూ వుండి వాళ్ళ అత్తమామల్లో మాట్లాడతానన్నా విన్నా. అంతలో పిల్లల కేకలు విని నన్ను పారిపొమ్మనీ లేపోతే తాను అల్లరి అయిపోతాననీ ఏదవడం మొదలెట్టింది. గత్యంతరం లేక పిల్లల్ని తప్పించుకోడానికి నేను ఆ చావిట్లో కల్తే వాళ్ళు అటే వచ్చారు. నేను కంకారుపడి కింద దూరాను. అదంతా చాలా అనాలోచితంగా చేశాను”

మంగలి కోటప్ప వచ్చి వున్నాడు.

సూర్యనారాయణన్నాడు - "చెప్పినంతవరకూ 'అరి కత' బాగానే వుందిగానీ యికనరిపెట్టు... ఉరే కోటప్పా యిదిగో ఈడి తల గొరుగు" అన్నాడు

"నిమిటి అన్యాయం. ఇది ఊరేనా?" అన్నాడు సత్యం ఆవేశంగా.

"ఊరు కాబట్టే" అన్నాడు సూర్యనారాయణ శాంతంగా. అని "చూత్రావేంటిరా" అని కోటిప్పవంక ఉరిమి చూశాడు.

కోటప్ప గబగబా సత్యం దగ్గరకెళ్ళి "కదలమాక బాబో! కదిలే గాయమువుతుంది" అని సత్యం తలపట్టు కుని వెంట్రుకలన్నీ పూర్తిగా తీసేశాడు.

"దీనిక్కూడా గుండుగొరుగు" అన్నాడు సూర్య నారాయణ.

ఆడవాళ్ళంతా మళ్ళీ రకరకాల గునగునల్లో పడ్డారు. సత్యవతమ్మ చప్పన తలనంచుకుని సత్యం పాదాల దగ్గర కూర్చుండిపోయింది.

"దీనికసలు ఆ కాపుడు పోయినప్పుడే గుండు కొట్టించాల్సింది" అన్నాడు నల్లాడు.

నల్లాడి కసి యిప్పటికీ తీరుతోంది. నల్లాడు సత్య వతమ్మని భర్తపోయిన పదిహేనోరోజునుంచీ కారాధ్వు న్నాడు. సత్యవతమ్మ ప్రాణాలు గుప్పిట్లో పెట్టుకుని తప్పించుకుంటూ వుంది.

ఊళ్ళో ఎవరన్నా అనాథలున్నారంటేవాళ్ళకి నల్లాడు నాచుడవ్వాలిందే. వెనకబడిన కులాల, మతాల ఆడ

స్త్రీల ఆధిక్యత

బావ్: పశ్చిమ జర్మనీ జవాబలో సగానికి పైగా స్త్రీలే. అందువలన ఎన్నికలలో వారు నిర్దిష్టమైన స్థాన పహిస్తారు. సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీలోని మహిళా సభ్యులు ఇటీవల పార్టీలోని పదవులను 25 శాతం స్త్రీలకే ప్రత్యేకించాలని కోరారు. ప్రస్తుతం పదిశాతం పదవులు మాత్రమే స్త్రీలకు కేటాయించ బడ్డాయి. అంతేగాదు త్వరలో స్త్రీలకు కేటాయించిన పదవులను 50 శాతానికి పెంచాలని కూడా వీరు అడగనున్నారు. పార్లమెంటులో కూడా స్త్రీలకు కేటాయించబడిన స్థానాలను పెంచాలని కూడా వీరు వాదిస్తున్నారు. ఓటర్లలో సగానికి పైగా ఉన్న స్త్రీల మద్దతు తమకు ఉన్నదని వారు తెలియ చేశారు. (గ్లోబల్)

వాళ్ళనీ, ఆర్థికంగా చితికిన సంసారాల్లో వున్న ఆడ వాళ్ళనీ, భర్తలు పోయిన ఆడవాళ్ళనీ, చెండుకుతినడంలో గణుతికెక్కినవాడు నల్లాడు. ఈ నల్లాడు సత్యవతమ్మని ఎంత వేధిస్తున్నాడంటే, సత్యవతమ్మ వీడి పోరు పడలేక రెండుసార్లు చచ్చిపోదామని కూడా ప్రయత్నించింది.

"బాగా వెప్పావ్" అన్నాడు గోవిందయ్య. గోవిందయ్య ఆ ఊళ్ళో ఎంతమంది "మొగుళ్ళ" చేతుల్లో చాపుడెబ్బతిన్నాడో లెక్కలేదు.

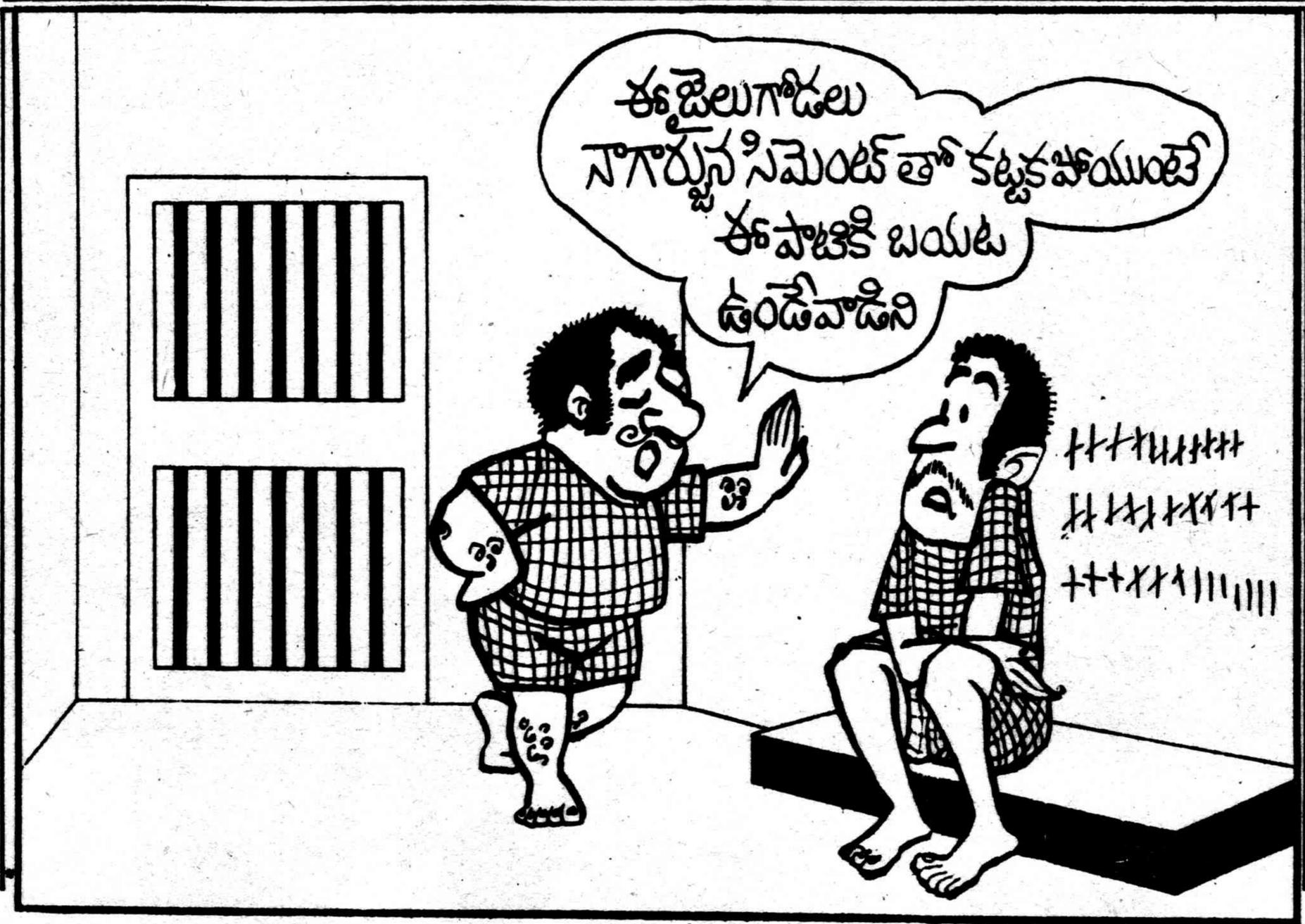
సత్యవతమ్మకి 'గుండు' చెయ్యడానికి కోటప్ప మన సంగీకరించలేదు.

"చూత్రావేరా" అన్నాడు పట్టాభిరామయ్య. పట్టాభి రామయ్యకి కోడల్లో అక్రమ సంబంధం వున్న విషయం కొడుకుతో సహా అందరికీ తెల్పు. ఇప్పుడు పట్టాభి రామయ్య భుజంమీదవున్న మనమడు, మనమడుకాదనీ చిన్నకొడుకనే విషయం కూడా చాలా మందికి తెలుసు. ఆ చాలామందిలో కొడుకు కూడా వున్నాడు.

కోటప్ప కత్తి సత్యవతమ్మ వెత్తిమీద పెట్టాడు. అతని చెయ్యి వణికింది. సత్యవతమ్మ తలమీద చిన్న గాటు పడింది. అవిడ మంచితనం, అవిడ పొత్తివత్సం, అవిడ సోశిల్యం అన్నీ కోటప్పకి తెలుసు. 'ఈ ఊరిలో వేళ్ళమీద లెక్కించవలసిన ఆడవారిలో సత్యవతమ్మ మొదటి శ్రేణిలోకొస్తుంది. అంత మంచావిడకీ గతా?' అనుకుంటున్నాడు కోటప్ప.

'తప్ప చేసినందుకు అలా గుళ్ళు గియ్యనల్సివస్తే ఇక్కడున్నవారిలో వక్కరికి కూడా వెత్తిమీద జాట్టు వుండదు' అనుకున్నాడు కోటప్ప. ఊరివారి రహస్యాలన్నీ బహిరంగ రహస్యాలే. 'బహుశా సూర్యనారాయణ ఒక్కడే రెండో ఆడమణిని వెరగడు' అనుకున్నాడు కోటప్ప.

కాని కోటప్పకి తెలవని సంగతొకటుంది. భార్య కొంతమ్మకి నూటయిదు డిగ్రీల జ్వర మొచ్చినా సూర్యనారాయణ పక్కమీంచి అవిడకి విముక్తి

అభించదు. కటిక లంఘనాల్లో వున్నా కొంతమ్మ 'శయనేషు రంభ'లా వుండాలి. మంత్ర పదవీ, తల్లి పదవీ ఏమీ లేవు. రంభ, దాసీ! ఈ రెండు పదవులూ ఏ నిమిషమూ ఎన్ని యిబ్బందుల్లోనూ ఏమరకుండా నిర్వహించాలి.

అదీగాక అసలు సూర్యనారాయణకి వేరే ఆడవాళ్ళతో సంబంధాలు పెట్టుకోవాలంటే రెండు రకాల భయాలు వచ్చాయి. ఒకటి డబ్బు— డబ్బు పోతుందేమోనని. రెండు జబ్బు — జబ్బులోస్తామేమోనని.

ఈ కారణాలవల్ల ఈ ఊరి జనాల్లో సూర్యనారాయణ పెద్ద పవిత్రుడుగా పేరుపోయాడు.

కోటప్ప రెండు మూడు చోట్ల చిన్న చిన్న గంట్లు పెట్టి "ఇక సాల్లే దొరా!" అన్నాడు.

దొరలెవరూ మాట్లాడక ముందే దడవతలనుంచి పట్టాభిరామయ్య బహిరంగ కోడలా, బహిరంగ రహస్య ప్రేయురాలు అయిన సావిత్రీ మాత్రం తనకు చాలా అన్యాయం జరుగుతున్నట్టుగా అబలబలాడి "ఊరు పరువు తీసేసింది. 'ఫలానా ఊళ్ళో...! అంటారు గామాల్ని" అని తీగలు తీసింది.

'అవున్నట్టి. ఇంత తెలివితక్కువగా ఊటారా ఎవరన్నా? నువ్వుమాడు. మామకి పిల్లెడ్డికని కూడా ఒక్క మాట అనించుకోకుండా ఎలా వున్నావో!' అనుకున్నాడు కోటప్ప.

'ఓసి నీయమ్మ. నీ సంగతెలవం దెవడికే' అనుకున్నాడు అక్కడున్న సతీ మగవాడు.

మామ ధూర్జత్యమూ, భర్త అలసత్వమూ సావిత్రీ నలా తయారుచేసినప్పటికీ వాళ్ళిద్దరికన్నా సావిత్రీనే జనం అవహేళనగా అనుకుంటున్నారు.

అసల్యంగలేమిటంటే సత్యవతమ్మగానీ, ఆమె మామగారిగ్గానీ పైపా ఆస్తి లేదు. కూలీ మీద ఆధారపడి బతుకుతున్న గొప్పకులంవాళ్ళు వీళ్ళు. డబ్బుంటే ఆ సంగతి వేరు. అవినీతుల్ని కూడా ఆనే నీతుల్లా చెలామణి చెయ్యగల సత్తా డబ్బు కుంది మరి. పట్టాభిరామయ్య సావిత్రీల విషయం అక్కడున్న అందరికీ తెల్సినా, పట్టాభి రామయ్యకిష్టం కాకుండా కోటప్ప ఆయన తల మీద ఒక్క వెంట్రుకని కూడా తియ్యలేదుగా!

సత్యవతమ్మ మామ — ముసలాయన — పక్క వాళ్ళతో అంటున్నాడు — "ఇక చాల్లే ఊరుకోం? వదిలెయ్యండి, ఆళ్ళ తిప్పలు ఆళ్ళు పడతారులే" అని.

ఆ మాట పదిమంది చెవుల్లోనూ పడకుండానే సత్యవతమ్మ 'బావగారు' తండ్రిని కాలేసేట్టు మాపి "వోరూసుకో ముసలాడా! మతివెడిందనుకుంటారు" అన్నాడు.

"చూతావేరా! జానిగొడ్డి పిల్లి నీగుండు కొట్టించ మంటావేంటి?" అన్నాడు పట్టాభిరామయ్య.

సగం మంది వచ్చారు. మిగిల్చి సగం కోప్పడ్డారు.

వణుకుతున్న చేతుల్లోకోటప్ప సత్యవతమ్మజాబ్బంతా తీసేశాడు.

వల్లడు సున్నం తెచ్చి యిద్దరి తలలమీదా సున్నం బొట్టు పెట్టాడు.

పిల్లలంతా ఏం జరుగుతుందో చూడమే తప్ప

ఎందుకు జరుగుతోందో తెలియని అయోమయంలో వున్నారు.

గోవిందయ్యన్నాడు పిల్లల్లో — "అరేయ్ ఈళ్ళి ద్దర్శి రాళ్ళతో గడ్డల్లో కొట్టుకుంటూ ఊరవతలకి తరిమిరండిరా!"

ఒకళ్ళిద్దరు పిల్లలు నెమ్మదిగా అక్కడుంచి వెళ్ళి పోయారు కొందరు మనుషుల్లాగే.

పెద్దా చిన్నా గాని 'కోతిగాడు' మాత్రం వాళ్ళ మీద ఒకరాయి వేశాడు. పెద్దలంతా సభ చాలించి లేచారు.

వాళ్ళిద్దరూ తలలొంచుకుని బజారులో నడుస్తున్నారు. కోతిగాడూ, పరివారమూ వుండుండి ఒకటి రెండు రాళ్ళూ, గడ్డలూ వేస్తూ వెంటబడించారు.

నెమ్మదిగా పిల్లలకి ఉత్సాహం వచ్చింది వాళ్ళు ఏమీ అనకుండా తలలొంచుకు నడుస్తూంటే —

ఇద్దరూ వంచిన తల లెత్తలా!

ఊరు మూర్ఖత్వానికి సిగ్గుపడా?

ప్రజల పశుత్వానికి విస్తుపడా?

దుర్మార్గానికి మౌనం పాటిస్తూ — వాళ్ళిద్దరూ శ్మశానాల్లోంచి అలానే తలలొంచుకుని వెళ్ళిపోయారు.

** ** *

ఇప్పుడు... ముప్పై సంవత్సరాల తర్వాత కూడా రాంబాబుకదంతా గుర్తొచ్చింది. సిగ్గుతో, దుఃఖంతో, అవమానంతో, అతనికదంతా మళ్ళీమళ్ళీ గుర్తొస్తోంది.

ఇతనూ అప్పుడు ఆ రాళ్ళతో కొట్టిన పిల్లల్లో నడిచాడు.

'తనెందుకుండాలి వాళ్ళతో?'

'తనకప్పుడు ఏదెనిమిదేళ్ళుంటాయేమో! తనంతవాడే కదూ చిట్టిగాడు! వాడు తమతో రాకుండా యింటి కెళ్ళిపోయాడు. ఆ మాత్రం సంస్కారం తన కెందుకు లేకపోవాలి?'

తను చేసిన సాపానికి పరిహారంగా, ప్రాయశ్చిత్రంగా

తను ఏం చెయ్యాలి? వాళ్ళలాంటి ప్రేమికుల్ని ఎటు వంటి కష్టాల్లోవున్నా ఆదుకోవాలి. ఆదరించాలి. అభిమానించాలి. ఆలోచిస్తున్నాడు రాంబాబు.

సరే. అసలిప్పుడు వాళ్ళెక్కడున్నారు?'

వాళ్ళు ఆ తర్వాత చాలా అన్యోన్యంగా ప్రేమతో జీవితం గడిపివుంటారని కాసేపు కలలు కన్నాడు.

'లేదా, ప్రేమ మామూలైపోయి మామూలు భార్య భర్తల్లా చికాకుల్లో, చీదరల్లో, ఒక్కొక్కరు హింసించుకుంటూ బతుకుతుంటారా! అని విగులుపడ్డాడు.

'లేదా అంతకన్నా హీనంగా, ఘోరంగా ఆమెని అతను మోసం చేసో లేదా ఆమె అతన్ని మోసం చేసో...'

ఎలానన్నా వుండనీ,

వాళ్ళకి ప్రేమ తెలుసు.

'వలపెరుంగక బ్రతకట కన్నా వలచివిఫలమొంది విలపింప మేలురా'

ఏ ప్రేమా లేకుండా మెకానికల్ గా బ్రతికే మామూలు భార్యభర్తల్లా కాక ఖచ్చితంగా కొంత భిన్నంగా బ్రతుకుతుంటారు! అని నిశ్చయంగా అనుకున్నాడు.

పాపం రాంబాబుకి తెలియదు —

"దీన్ని అవమానంగా తీసుకోనక్కర్లేదని, మూర్ఖులు అమానుషంగా ప్రవర్తిస్తే వాళ్ళని మాసి జాలిపడాలిగాని, మనల్ని మనం శిక్షించుకోవవసరం లేదనీ" ఎంత చెప్పినా వినని సత్యవతికోసం—

"కుళ్ళిన సంఘ నియమాల్ని ఢిక్కరించి ధైర్యంగా నిలబడి సుఖంగా ఆనందంగా జీవిద్దామ"ని ఎంత చెప్పినా అర్థంచేసుకోలేక పోయిన, హృదయం గాయపడి విలవిల్లాడిపోయిన సత్యవతి కోసం—

"చచ్చిపోవాల్సిన అవసరం ఎంత మాత్రం లేద"ని ఎంత చెప్పినా వినని సత్యవతి కోసం—

సత్యమూ ఆమెతో కల్పి క్రిష్ణలో కలిశాడని - పాపం రాంబాబుకి తెలియదు.

సునిశితవ్యస్యంతో విరంవిరం
అందరినీ అలలించే

హార్వీననీకర్వీన కథలు

డెక్టర్ మవధరనశీనమోక్షన
వచ్చేవిరమే ప్రారంభం

